

Svanskogens Golf Historia

Svanskogens Golf bildades 1986 genom att ett antal golfintresserade personer med hacka och spade började bearbeta en nerlagd slamdamm intill Svanskogen i utkanten av Grängesberg.

De första greenerna byggdes av dolomitgrus och som fairway användes en yta som röjdes ren från ljung, lingonris och buskar.

Så småningom började man ställa högre krav på banan och beslöt att satsa helhjärtat på riktiga gräsgröener, och gräs även på fairway.

Dessutom planterade man 10 000 tallplantor för att binda dammet. Av byggnadsfirman Ehrling-Perhs fick man en personalbod, som blev klubbhus tills man av Ludvika Kommun fick överta en nerlagd scoutstuga, som numera används som klubbstuga.

Klubbstugan blev uppgraderad under 2021.

Gamla personal boden har rivits och en ny har byggts.

Golfbanan förbättrades undan för undan med frivilligt arbete tills man efter något år fick hjälp av arbetsförmedlingen, som ställde ett par man till förfogande.

Även maskinsidan blev tillgodosedd genom inköp av en begagnad traktor och ett klippaggregat.

I dag är banan, som består av två par 5-hål, tre par 4-hål och fyra par 3-hål en bana i mycket bra skick.

Greenerna är, från 2023, konstgräsgröener med en stimp på mellan 9-11 och utslagsplatserna består av grästees.

Maskinparken består av fairway- klippare och en traktor samt de verktyg som behövs.

Medlemsantalet är ca 230, varav 25 juniorer. (2023)

Medlemmarna kommer från hela mellansverige men de flesta av naturliga skäl från Ludvika och Smedjebackens kommuner.

Klubben är skuldfri och har en ekonomi i balans. Inkomsterna utgörs av medlemsavgifter, greenfee avgifter, kommunala bidrag och sponsorbidrag.

Svanskogens Golf har fått lovord i främst lokalpress men även i Svensk Golf, som är officiell tidskrift för Svenska Golf förbundet.

Tidningen hade två helsidor i sitt decembernummer 1999, detta trots att klubben inte är ansluten till förbundet.

Svanskogens Golf är nämligen en pay and play klubb, som är öppen för alla som vill spela eller prova att spela golf.

Klubbens tävlingsverksamhet omfattar cirka 80 medlemstävlingar per år för medlemsgolf, damgolf, herrgolf och 55+.

Banan hyrs ofta ut till företag i kommunerna runt om. Inga så kallade gröna kort behövs.

Klubbens medlems policy är att alla som vill, oavsett religion, politiska åsikter, ras, ålder, nationalitet, fysiska och psykiska förutsättningar, får spela golf på vår anläggning. Diskriminering eller annan mobbing accepteras inte under några omständigheter.

Alla är välkomna.

Uppdaterad 20240407

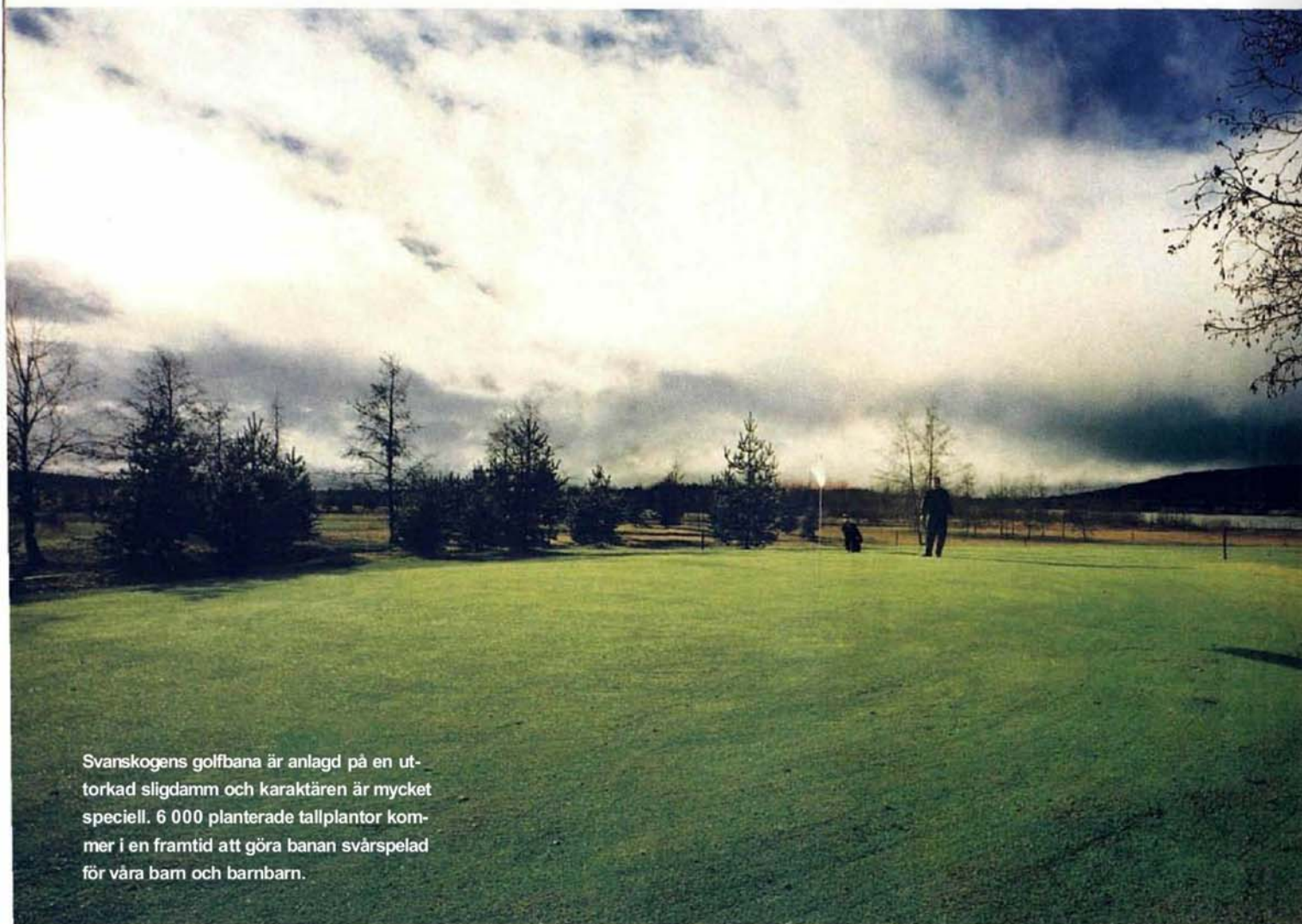
Nästa sidor är från Svensk Golf Tidning 1999

Absolut_{golf}

På ett gammalt gruvfält utanför Grängesberg hittade vi golfens själ. Svanskogen är namnet på en annorlunda golfanläggning, som byggts och drivs av ett gäng entusiaster. De har funnit glädjen i golfen i en hårt drabbad bygd. ►

Svanskogens golfbana är anlagd på en ut-torkad sligddamm och karaktären är mycket speciell. 6 000 planterade tallplantor kommer i en framtid att göra banan svårspelad för våra barn och barnbarn.

AV JÖRGEN OHLSON

Det tar mindre än två minuter att med bil passera Grängesberg på riksväg 60 ett par mil sydväst om Ludvika. Optimism och framtidstro är inte det första man förknippar med det lilla dalasamhället och det vore direkt lögnaktigt att påstå att bygden blomstrar.

Det som tydligast minner lokalbefolkning och förbipasserande om en storhetstid med traditioner är en gigantisk skulptur intill den nedlagda järnvägsstation, där det i dag säljs lösgodis för tre och nitti hektot. Konstverket föreställer Grängesberg-Jätten, en välväxt, urstark och legendarisk gruvarbetare, som med lätthet kunde låta en femkrona passera genom sin förlovningsring. Det sägs att det i Oxelösund, när det begav sig, krävdes maskiner för att lossa de TGOJ-tåg som Jätten ensam lastat med handkraft.

När en bister verklighet 1989 hann ifatt den månghundraåriga gruvnäring-

en, och SS AB fann för gott att stänga Gränges Gruvor och friställa 1 500 anställda, var det kniven rakt in i hjärtat på ett stolt folk i en stolt bygd. Gränges var den sista bergslagsgruvan, av totalt ett hundratal för mindre än ett halvsekel sedan, som togs ur bruk. En historisk epok gick i graven, inte för att järnmalm tagit slut utan för att den nya tidens krav på lönsamhet inte kunde uppfyllas.

3 500 människor bor i dag kvar i det Grängesberg, som ännu på 1980-talet hade runt 6 000 invånare men som en regnkall och blåsig oktoberdag 1998 mest associerar till Det Stora Vemodet. Det klassiska bryggeriet finns fortfarande kvar som den i dag helt dominerande industrinäringen men även från bröderna Spendrup har det under senare tid hörts oroväckande varsel om nedskärningar.

Det blåser en kall motvind i Gränges.

SKRAPAR DU LITE på ytan ska du emellertid finna att allt inte är nattsvart i Grängesberg, lika lite som i andra drab-

bade orter i vårt vackra kungarrike. Enthusiasmen finns, i olika skepnader.

För ett par hundra masar och ett fåtal kullor är Svanskogens Golf sedan elva år en källa till glädje, gemenskap och livskvalitet. Denna märkliga golfbana, uppförd av ett gäng idealister på en ut-torkad sligddamm några kilometer från Grängesbergs samhälle, har en historia och en verksamhet som sannolikt saknar sin motsvarighet i den svenska golfen.

Svanskogens Golf är en idrottsförening med 220 medlemmar, i åldern 6 till 80 år, som lever sitt eget rika liv utan inblandning av Svenska Golf förbundet eller distriktsförbundet och där stadgarna tydligt föreskriver att här ska alla som vill kunna spela golf till en billig penning.

På Svanskogen är det golfspelet och kamratskapet som överskuggar allt. Här finns ingenting av den kosmetik, som ännu i våra dagar kan sticka i ögonen på människor som bestämt sig för att förakta golfen.

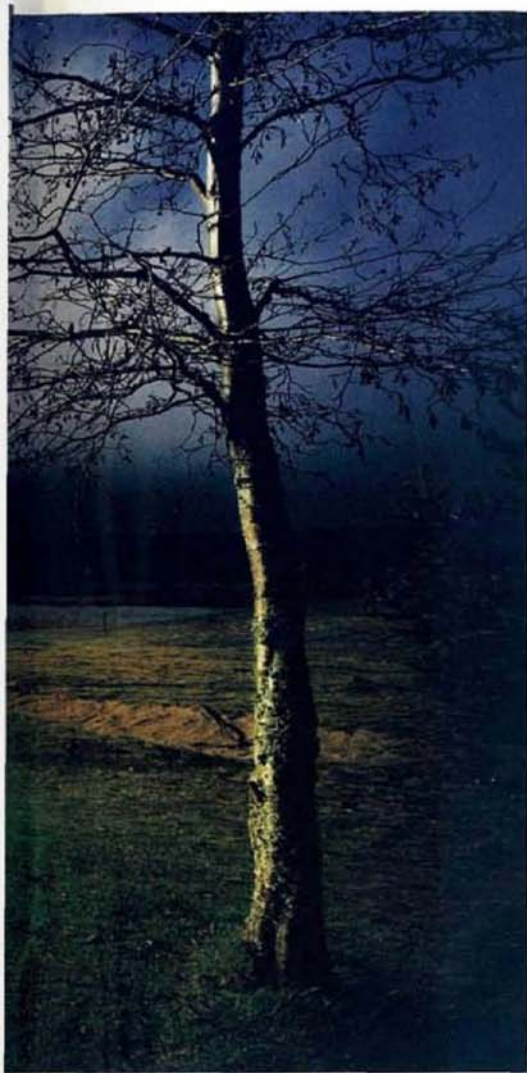

BILD: CHRISTER HÖGLUND

Det betyder att Svanskogen är en föreelse fri från status, flärd och puss på kind. Det finns inget yttre skal, bara kärnan.

Lira och ha kul, är klubbens oskrivna motto.

Det måste vara detta som är golfens själ.

DET KOSTAR 400 KRONOR att vara medlem i Svanskogens Golf, ingen insats eller inträdesavgift. För denna summa får du förstås spela obegränsat på banan men inte på andra klubbar eftersom föreningen formellt står utanför den svenska golfgemenskapen.

Vem som vill, med eller utan handicap, grönt kort eller erfarenhet, får mot erläggande av femtio kronor spela på Svanskogen. Pengarna läggs i en låda och inskrivning sker på traditionellt sätt.

Man skulle alltså kunna kalla Svanskogen för en pay-and-play-anläggning men det är en benämning som inte känns familjär för medlemmarna. Det är mer play för ett gäng kamrater än pay

för de gäster som lyckas hitta upp till malmfälten. Några kommersiella avsikter existerar inte.

Inte heller finns det några planer, ens i en förlängning, på att söka SGF-medlemskap. Då skulle avgifterna behöva höjas och byråkratin få fäste. Distansmedlemmar skulle börja svärma som getingar kring en sockerskål och då vore det slut på det roliga.

Praktiskt taget alla medlemmar i detta lyckliga sällskap har fått sin första golfkontakt uppe på Svanskogen. Att många senare, efter att ha lärt sig slå bollen rakt och långt och insett att det finns en golfvärld bortom malmfälten, sökt sig till någon av de "finare" grannklubbarna Hagge (Ludvika) eller Stjernfors (Kopparberg) är naturligt och helt accepterat. Men det är ytterst få som lämnat sin moderklubb, de kör i stället med dubbla medlemskap.

En gång Svanskogen, alltid Svanskogen.

- Vi har ett gott samarbete med framför allt Stjernfors men också med Hagge, säger Svanskogens ordförande Olle Persson.

- Vi har kommit så långt att de av våra medlemmar som har med sig en Svanskogen-handicap på 36 eller bättre får spela mot greenfee på Stjernfors, om de är i sällskap med en hemmaspelare.

De som har dubbla medlemskap har i de flesta fall olika handicap - en officiell, som finns skrivet på det handicapkort de får i "den fina klubben", och ett som de spelat till sig hemma på Svanskogen. Det senare gäller i alla klubbtävlingar, framför allt i måndagsgolfen, som löper från maj till september. Måndagsgolfen är närmast helig för klubbmedlemmarna - den lockar alltid stora startfält, då är glädjen stor och äkta och då är alla psykningar tillåtna.

- Det finns faktiskt de som har lägre handicap på Stjernfors och Hagge än på Svanskogen, berättar Olle Persson för att understryka att banan i sin skenbara enkelhet är allt annat än lättscorad.

Instruktörerna i de två grannklubbarna känner sig också trygga när de

Spel i ruffen betyder spel från sligen - bara en äkta svanskogare behärskar den tekniken.

får ta hand om och godkänna golfare som fostrats på Svanskogens bana. De är oftast väl förtrogna med spelet och några gröna kort behöver sällan skrivas ut. Det brukar bli handicap 20 eller däromkring med en gång. Därvidlag fungerar Svanskogen som en utmärkt plantskola av den typ det borde finnas fler av i landet.

NIOHÅLSBANAN I SVANSKOGEN är ett hembygge, i bokstavlig mening. Den har i dag två par 5-, två par 4- och fem par 3-hål och mäter 2 224 meter från gul och 1 880 från röd tee. Par 66. Det är en bana i ständig förvandling och dagens sträckning skiljer sig markant från ursprungsbanan.

Mannen som drog igång verksamheten heter Helmut Melzer, känd Grängesbergsbo, före detta direktör och golfare i Hagge GK. Melzer var och är en handlingens man, som ritade och byggde banan utan att förhåra sig om eventuellt intresse och sedan mer eller mindre beordrade sportintresserade Grängesbor, och även andra, att komma och prova på golfen.

Året var 1988 och golf var något främmande i en by där bandyn är den enda sport som har riktigt djupa rötter. Melzers vision om en billig

BILD: CHRISTER HÖGLUND

En annorlunda golfupplevelse i ett annorlunda landskap och en milsvid utsikt över den vackra dalanejden - det ingår i greenfeen på 50 kronor.

BILD CHRISTER HÖGLUND

banan för alla förankrades från första början och ingen har sedan dess ifrågasatt den ädla tanken.

En som var med från starten är Mikko Rekilä:

- Från början var Svanskogen en sandbana, anlagd på den slig - avfallet - som pumpats upp i dammen från gruvbrytningen. Melzer hade spelat golf på någon ökenbana och fått idén däriifrån. Men det fungerade inte särskilt bra så nästa underlag blev dolomit.

- Inte heller detta blev någon större succé och vi fick så småningom hjälp av gruvbolaget med gräsfö, gödning och trädplantering. Det var svårt att få gräset att växa men för varje år har banans kvalitet blivit bättre.

Rekilä betonar att det var ett gäng ideella entusiaster som skapade hela banan och den hjälp klubben genom åren fått från gruvbolaget eller andra företag har varit mycket blygsam. Gruvan togs för övrigt ur bruk strax efter det att banan byggdes.

Olle Persson fyller i:

- Vi brukar få några backar dricka från Spendrups, till försäljningen, och Handelsbanken har sponsrat hålflaggorna. Annars är vi helt självförsörjande och vi kommer att gå med vinst i år, precis som i fjol.

6 000 TALLPLANTOR har planterats i detta ödeland, vars omgivning är bedårande vackra. Utsikten är milsvid. Banan är svår som den är i dag och vi kan

bara föreställa oss vilka bekymmer som väntar våra barn och barnbarn när alla dessa tallar blivit fullvuxna. Då finns inte längre de genvägar som kan nyttjas i dag.

PERMANENT LÄGESFÖRBÄTTRING gäller på fairways, greenerna är något tröga men jämna och ärliga. Vad som bör undvikas är "ruffarna". Där är det sligen som gäller - "wasted area", skulle amerikanerna säga - och att slå därifrån kräver en teknik som bara en äkta svan-skogare lärt sig behärska.

Bäckar och små vattendammar ökar svårighetsgraden dramatiskt. Öppningshållet, par 4, mäter bara 222 meter men en bäck tvärs över fairway på knappt 200 meter tvingar dig att ta beslut om spelstrategi redan på första tee. Och nionde hålet, 190 meter, par 3, handicap 1, ska vi inte ens försöka beskriva. Det ska ses och, om självförtroendet är med, spelas.

Det finns i detta område förmodligen utrymme för att bygga ut banan, inte bara med nio utan sannolikt 27

eller 36 nya hål, men några sådana tankar existerar inte.

- Vi vill inte växa. Vi trivs med det vi har och vi ändrar lite på hålen då och då. Det räcker för oss. Just nu håller vi på att bygga om tvåan från par 3 till en par 4 med dogleg. Då får vi en par 68-bana, säger Olle Persson.

En "greenkeeper" är lönebidragsanställd på halvtid sommartid, ett gäng ALU-are finns också på plats för klippning och skötsel. Klubbhuset, ett rum på cirka 15 kvadratmeter, är den gamla scoutstugan i Ludvika som klubben fick överta och som medlemmarna inredde. Där finns försäljning av kaffe, dricka och enklare mikromat. Försäljningen sköts av medlemmarna själva, vanligtvis skolungdom.

Klubben har ingen instruktör men några gånger om året hyrs Jan Tuomi, pro i Stjernfors GK, in. Det förekommer också internutbildning, där klubbens mest framstående medlemmar hjälper nybörjare till rätta.

SVANSKOGEN HAR I ÅR haft drygt 1 500 greenfeeronder. En imponerande siffra. Gästboken skvallrar om att spelare från alla delar av landet lyckats lokalisera den mycket speciella banan.

I boken kan vi också läsa att Ernie Els och Nick Price varit på besök. Men Olle Persson och hans styrelsekamrater är i det fallet något skeptiska till sanningshalten. □

Grängesbergs-Jätten står staty i centrum av byn, Svanskogens ordförande Olle Persson håller mest till uppe på golfklubben. "Jätten var något större och starkare än jag", säger Olle och undanber sig alla jämförelser.

BILD CHRISTER HÖGLUND